

BIBLIOTECA „ONISIFOR Ghibu” – TREI DECENII DE AXIOMĂ CULTURALĂ

Timpul ne-a demonstrat, în imediata apropiere a faptelor directe și obiective, că noi regăsim direcții și tendințe cu prevalență în fața revelației timpului istoric.

Timpul prezent, pe care-l încearcă zi de zi Cititorul Bibliotecii „Onisifor Ghibu”, țese în pânza istoriei Bibliotecii noastre înfăptuirea unui grandios proiect – confirmarea unei Instituții de Carte Românească în Chișinău, cu toate formele de organizare culturală și administrativă...

Biblioteca „Onisifor Ghibu” ne este cu atât mai dragă, cu cât deschiderea sa e legată de numele a doi oameni de o excelență aparte, când vorbim de patriotism, de conștiință românească. Este vorba de distinsa doamnă dr. conf. univ. Lidia Kulikovski, pe atunci director general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, și de excepționalul Nicolae Costin, regretatul primar de Chișinău, de al căror nume este legată fondarea și a altor instituții culturale de acest fel.

Pe parcursul anilor, Biblioteca „Onisifor Ghibu” a fost dirijată de mai multe personalități, inclusiv de Romela Osoianu, Saida Oanță (interimar), Elena Vulpe (1994-2012) și Vitalie Răileanu (din 2012).

Despre orice bibliotecă am vorbi, ea nu are vârstă. Vârsta bibliotecii este cea a cunoașterii – prin cuvânt și carte spre cititor.

Biblioteca „Onisifor Ghibu”, în timp, a devenit cu adevărat un Centru cultural de reîntregire a Neamului. Nu sute, dar mii de manifestări, de-a lungul celor trei decenii, s-au desfășurat sub sacralitatea simbolurilor unității de neam: limba română, valorile literare, datinile și tradițiile istorice, la care au participat personalități notorii de pe ambele maluri ale Prutului. În Sala Nuciferă se mai aud parcă vocile distincte și încă nu s-au șters urmele pașilor lui Octavian Ghibu, Ioan Alexandru, Grigore Vieru, Ion Ungureanu, Antonie Plămădeală, Gheorghe Palade, Ion Vatamanu, Nicolae Dabija, Ioan Mânăscuță, Ion Ciocanu, Andrei Vartic, Nicolae Esinencu, Dumitru Matcovschi, Anatol Ciocanu, Vlad Pohilă... – nume care au consfințit prin prelegerile, alocuțiunile, dialogurile și vizitele lor acest spațiu mirific al Cărții.

Astăzi, patrimoniul Bibliotecii „Onisifor Ghibu” însumează circa 65 de mii de titluri de publicații diverse, printre care aproximativ 15 mii de titluri de literatură română, dar și aproape 15 mii de titluri de literatură universală.

La distanța de 30 de ani, putem afirma că Biblioteca „Onisifor Ghibu” este una din cele mai prestigioase instituții de profil din Republica Moldova și nu este deloc o întâmplare că anume aici, în repetate rânduri, își dau întâlnire și personalități de importanță din străinătate, aflate în vizită în Republica Moldova.

Pe lângă marele avantaj de a fi situată într-un spațiu elitar, de lux, în inima Chișinăului, Biblioteca dispune, spre binele Cititorilor săi fideli, de o colecție valoroasă, exclusiv de carte românească, care mereu se completează cu achiziții noi, dar și cu donații din partea Bibliotecii Metropolitane din București (cu regret, tot mai rarissime și tot mai simbolice).

Astăzi, patrimoniul Bibliotecii „Onisifor Ghibu” însumează circa 65 de mii de titluri de publicații diverse, printre care aproximativ 15 mii de titluri de literatură română, dar și aproape 15 mii de titluri de literatură universală.

Prin varietatea, multitudinea și complexitatea activităților care se desfășoară – fie în Sala Nuciferă, fie în Sala de Marmură Albă (Sala de împrumut) – pe parcursul mai multor ani, am fost gazdă primitoare pentru: Festivalul Internațional de Poezie „Primăvara Europeană a Poeților”, a Festivalului Internațional de Proză Scurtă (ambele manifestări au avut loc printr-un deosebit parteneriat cu Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova, România, Ucraina, Azerbaidjan ș.a.), Festivalul-concurs republican de creație artistică

„Floarea Omeniei”, dedicat comemorării poetului național Grigore Vieru, Concursul Republican „Ars Adolescentina” ș.a.

Biblioteca „Onisifor Ghibu” oferă cititorilor săi un valoros și voluminos fond de carte, „înmănunchind” acum sute de publicații, colecții enciclopedice, periodice, documente grafice, ilustrări audio-vizuale, purtătoare de informații din cultura și știința românească și cea mondială.

O parte din acestea sunt puse gratuit la dispoziția utilizatorilor Bibliotecii noastre prin intermediul Secției de împrumut la domiciliu (pentru adulți, adolescenți și pentru cititorii începători). În cele două Săli, instituția noastră dispune de 150 de locuri pentru diverse manifestări culturale și educaționale.

Puține Biblioteci, constatăm fără modestie camuflată, se pot mândri cu un patrimoniu atât de bogat și variat cum este cel deținut de instituția noastră – Bibliotecă ce își îmbogățește an de an averea prin noi și valoroase apariții editoriale, în consens cu certificatele Cititorilor noștri.

În prezent, ne putem mândri și cu volumele publicate, concepute, elaborate în cadrul Laboratorului de Cercetări Literare și Bibliografice „Onisifor Ghibu” – în fond, unicul în republică (sic!). Pentru confirmare, vom menționa doar unele titluri de cărți editate de noi, care au obținut premii internaționale și naționale în cadrul diferitor expoziții, saloane de carte, concursuri etc., desfășurate la București, Iași, Cernăuți, Chișinău: *Melopee pentru început de mileniu trei: volum antologic* (2012); *Academicianul Mihai Cimpoi – Savantul timpului prezent* (exegeze literare, 2012); *Pavel Balmuș sau forța inepuizabilă a unu intelectual* (exegeze literare, 2013); *Vitalie Răileanu. În dialog cu Omul și despre Om* (interviuri și schițe de portret, 2013); *Petru Cărare – scriitor nonconformist* (exegeze literare, 2013); *Ion Ciocanu. În marginea și-n miezul poeziei* (2015); *Ion Vatamanu. Umbre. Poetul și imperiul* (poeme inedite, 2015); *Eugen Cioclea în dioptria criticii și studiilor literare* (2015); *Nicolae Esinencu. Viața și opera literară (ca) într-o carte: antologie critică literară* (2016); *Ion Vatamanu: scriitor al existenței* (2017); *Ineditul Eugen Cioclea* (2018); *Nicolae Esinencu. File din Jurnalul unui scriitor* (2019); *Nicolae Esinencu. Evreii* (roman, 2020); *Nicolae Esinencu – Fulminantă performanță literară: monografie bibliografică* (2021); *Nicolae Esinencu. Jurnalul unui scriitor – 1972-2012* (2021).

Aceste realizări sunt onorante pentru instituția noastră, dar și pentru utilizatorii noștri, întrucât se demonstrează, fără putință de

tăgadă, faptul că Biblioteca „Onisifor Ghibu” rămâne a fi o oglindă fidelă a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” și a unui excepțional domeniu de cunoaștere, pus generos la dispoziția cititorilor, al căror număr este (în pofida invaziei internetului) în creștere!

Biblioteca noastră înregistrează studenți de la toate universitățile chișinăuene, învățăcei din mai multe colegii, dar și elevi din licee și gimnazii. Toți reprezentanții acestei categorii alcătuiesc publicul-țintă la manifestările literare și științifico-culturale. Între instituțiile de învățământ și Biblioteca „Onisifor Ghibu” există deosebite relații de colaborare, de parteneriat, în baza cărora se derulează proiecte și programe, care au devenit o tradiție pe parcursul anilor. De exemplu, pline de maturitate și consistență sunt „Zilele Mircea Eliade” și „Medalioanele literare”, organizate de Liceul Teoretic „Mircea Eliade”, inițiate și moderate de profesoară de limbă și literatură română dr. Veronica Postolachi.

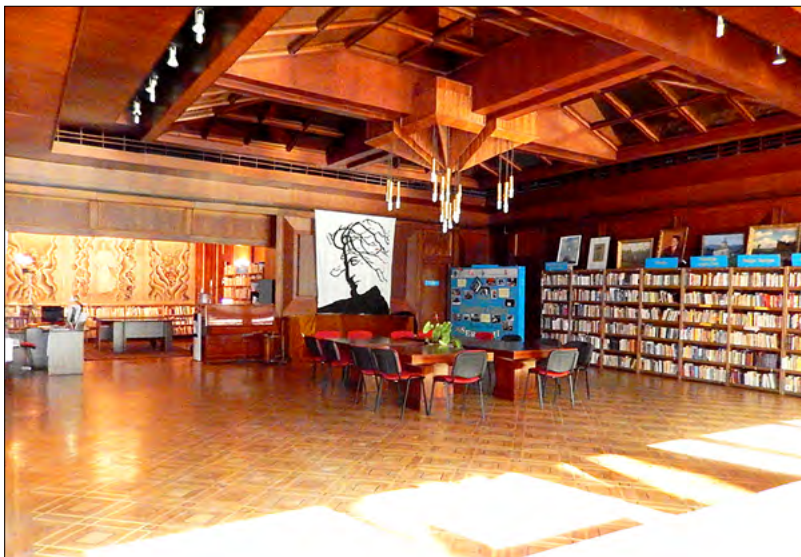
Biblioteca noastră organizează și creează evenimente culturale cu mare efect de imagine și pentru alte categorii de cititori, gama lor fiind diversificată ca formă și conținut.

Când vorbim de copii și adolescenți, ne amintim de frecventele dialoguri dintre cititorii mai tineri și scriitori, orânduite cu atâta vervă, pasiune pentru cuvânt de „parohul” menționat anterior, metaforic vorbind, împreună cu distinsa profesoară, dr. Veronica Postolachi, în cadrul cărora liceenii, pe post de exegeți, evaluau opere ale scriitorilor, discursurile lor fiind argumentate și de recitaluri sau secvențe lirice din creația celor prezentați.

La această oră de bilanț aniversar, Biblioteca „Onisifor Ghibu” vine cu multe și frumoase realizări, dar și cu noi angajamente întru confirmarea misiunii nobile de valorificare a Cărții, a Istoriei, a Culturii neamului și de perpetuare a valorilor naționale.

De o conotație aparte se bucură în fiecare an, devenite și ele tradiționale, „Zilele Ghibu”, desfășurate în preajma zilei de naștere a patronului spiritual al Bibliotecii – Onisifor Ghibu, zile încadrate în ultimii ani într-un program mai extins – Săptămâna Ușilor Deschise.

Astfel, Biblioteca „Onisifor Ghibu” este cea mai primitoare gazdă și organizatoare a numeroaselor conferințe, simpozioane, mese rotunde, concursuri, ateliere profesionale, de dezbateri și de creație. Menționăm zile și expoziții tematice, recitaluri, întâlniri și dialoguri cu personalități literare, politice, culturale, științifice, multiple expoziții de carte, dar și vernisaje de pictură, de

fotografii, de documente, la care vin numeroși participanți, tineri și adulți, din toate sferele vieții sociale. Și pentru ca aceasta să se desfășoare cu amploare și succes, Biblioteca aduce în prim-plan, prin sensibilizare și convingere, personalități ale vieții cultural-științifice de primă mărime: parlamentari, miniștri, scriitori, pictori, sculptori, analiști politici, istorici, interpreți, compozitori, muzicologi, editori, profesori, studenți și elevi talentați – promotori ai patrimoniului și valorilor naționale și universale.

Biblioteca noastră, grație acestor ample activități, se bucură de o atenție sporită din partea mijloacelor de informare în masă: ziare, reviste, emisiuni radiofonice și televizate, iar pentru confirmare, specificăm efectul emisiunii „Miercurea cărților din Biblioteca ta”, care de mai mulți ani e în topul vizionărilor la „Bună dimineața”, emisiune a televiziunii naționale (Moldova 1).

În prezent, Biblioteca „Onisifor Ghibu” face parte din marea familie a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, deosebindu-se prin faptul că e o instituție culturală ce se remarcă în peisajul spiritual al Chișinăului și chiar al întregii republici, fiind o adevărată Împărăție a Cărților oferite în scopul lecturilor, studiilor științifice, cercetărilor biobibliografice, a informării și documentării.

La această oră de bilanț aniversar, Biblioteca „Onisifor Ghibu” vine cu multe și frumoase realizări, dar și cu noi angajamente întru confirmarea misiunii nobile de valorificare a Cărții, a Istoriei, a Culturii neamului și de perpetuare a valorilor naționale.

Anul 2022, declarat și „Anul Ghibu”, este axat pe repere culturale, educaționale și istorice sub genericul *Biblioteca „Onisifor Ghibu” – trei decenii de axiomă culturală*, având o deosebită semnificație pentru noi prin faptul că:

- la 15 ianuarie 2022, se împlinesc 30 de ani de la inaugurarea bibliotecii, fondată la inițiativa familiei Ghibu și cu suportul masiv al Bibliotecii Metropolitane București (succesoarea Bibliotecii Municipale „M. Sadoveanu”);
- se perpetuează tradiția bine stabilită a evenimentelor culturale anuale dedicate Zilelor Ghibu (25-31 mai);
- la 31 octombrie 2022, se împlinesc 50 de ani de la trecerea în neființă a lui Onisifor Ghibu.

În contextul evenimentelor menționate, pe parcursul anului 2022, Biblioteca „Onisifor Ghibu” planifică desfășurarea mai multor evenimente, complementare evenimentelor programate în cadrul BM „B.P. Hașdeu”, care au drept scop să acopere aria tematică culturală, educațională și istorică, după cum urmează:

- simpozion dedicat aniversării a 30 de ani de la inaugurarea Bibliotecii (15-16 ianuarie);
- festivalul dedicat creației lui Grigore Vieru, ediția a XI-a (18 februarie);
- lecție publică (partea I), inclusiv on-line, cu tema „Didactica lecturii” (moderator: dr. hab., prof. Vladimir Pâslaru);
- spectacol de poezie prezentat de Teatrul poetic „Gând și Artă” (laboratorul bibliotecii) cu tematica promovări și conservării tradițiilor românești de primăvară;
- lansare de carte dedicată Zilei Internaționale a Femeii (14-18 Martie);
- lecție publică (partea II), inclusiv on-line, cu tema „Didactica lecturii” (moderator: dr. hab., prof. Vladimir Pâslaru) (16 martie);
- conferință moderată de Asociația Istoricilor, dedicată actului Unirii din 27 martie 1918 (25-27 martie);
- recital poetic cu tematică pascală (15 aprilie);
- desfășurarea Zilelor Ghibu – Colocviu interdisciplinar privind rolul bibliotecii în educarea noilor generații (post-Covid-19) (25-31 mai);
- Conferința Asociației Istoricilor dedicată consecințelor celui de-Al Doilea Război Mondial și repercusiunilor acestuia în contemporaneitate (22 iunie);

- simpozion dedicat Zilei Independenței și Zilei Limbii Române: dialoguri, prezentare de carte, expoziții foto de epocă (27-31 august);
- prezentare publică a filmului documentar *Onisifor Ghibu – promotor al idealului național*, dedicat celor 50 de ani de la moartea lui Onisifor Ghibu;
- expoziție foto dedicată vieții și activității lui Onisifor Ghibu;
- lansarea volumului aniversar *Onisifor Ghibu* (editat în cadrul Laboratorului de Cercetări Literare și Bibliografice „O. Ghibu”) (29 octombrie);
- simpozion cultural-istoric dedicat Zilei României cu genericul „Cartea românească și promovarea valorilor naționale românești prin intermediul bibliotecii” (invitați: Ion Hadârcă, Vasile Șoimaru ș.a.) (1 decembrie).

Pe final, am dori să subliniem că atmosfera din Biblioteca „Onisifor Ghibu” este una de intimitate, un fel de *acasă* în casa mare, ce ne înseninează și ne transmite emoții pozitive. Emblematicul, ineditul se impune chiar de la intrarea în bibliotecă: stampa *Arborele Mihai Eminescu* de Aurel David este fenomenală și binevenită parcă pentru Biblioteca noastră.

În acest spațiu, cunoașterea de sine, dar și de Om, e la fel o emblemă, pentru că și bibliotecarii care muncesc aici sunt niște Oameni care, vorba poetului, „sapă în cuvânt”, descoperă mărgăritare și le transmit ca pe un dar Cititorului.

Biblioteca „Onisifor Ghibu”, la cei 30 de ani ai săi, ca și oricare altă instituție în care Cartea reprezintă onoare și înălțare, rămâne a fi un locaș sfânt al cărții ROMÂNEȘTI, iar bibliotecarii ei sunt devotați cuvântului, cărții, scriitorului, savantului, cititorului, indiferent de vârstă.

Consemnare: colectivul Bibliotecii „Onisifor Ghibu”

În acest spațiu, cunoașterea de sine, dar și de Om, e la fel o emblemă, pentru că și bibliotecarii care muncesc aici sunt niște Oameni care, vorba poetului, „sapă în cuvânt”, descoperă mărgăritare și le transmit ca pe un dar Cititorului.
